

Рекун В.А.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри організації судових та
правоохоронних органів*

ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ І СУДІВ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Розгляд справ третейськими судами являє собою один із способів альтернативного вирішення господарських спорів.

Створення і розвиток третейських судів в Україні є важливим показником життєдіяльності громадського суспільства. Самі третейські суди слід розглядати в цілому як суб'єкти (елементи) громадського суспільства.

«Громадське суспільство – це система взаємодій у межах права вільних і рівноправних громадян держави, їх добровільно сформованих об'єднань, які перебувають у відносинах конкуренції і солідарності, поза безпосереднім втручанням держави, закликаної створити умови для їх розвитку»

Якщо виходити з цього визначення, а воно правильно відображає суть питання, то до сфери громадського суспільства відносяться як самі третейські суди, так і їх взаємозв'язки і взаємовідносини з суб'єктами господарської діяльності та їх відносинами, за винятком тих, які названі у частині 1 статті 8 Закону України «Про третейські суди в Україні» (далі – Закон).

У зв'язку з цим постає проблема співвідношення третейських судів і судів загальної юрисдикції (цивільної та господарської), про які йдеться у Законі України «Про судострій України та статус суддів», а відтак між судочинством та третейським розглядом.

Спільні риси у них, безумовно існують. І не лише термінологічного характеру. Основним чинником який зближує, з одного боку, загальні і господарські, а з іншого – третейські суди, є те що усі вони розглядають і вирішують спори, що виникають із цивільних та господарських правовідносин.

Другою ознакою є близькість завдань державних і третейських судів.

Третейський розгляд спорів у сфері цивільних і господарських правовідносин – це вид недержавної юрисдикційної діяльності, яку третейські суди здійснюють на підставі законів України шляхом застосування, зокрема, методів арбітрування. Здійснення третейськими судами функції захисту – це здійснення ними не правосуддя, а третейського розгляду спорів у цивільних і господарських правовідносинах.

Суд (державний), здійснює правосуддя, на засаді верховенства права забезпечує захист гарантованих Конституцією України та законами прав і законних інтересів юридичних осіб, інтересів держави та суспільства.

Альтернативні способи вирішення спорів перебувають на самому початку свого розвитку.

Загальна маса підприємців та громадян пострадянського простору не готові сприйняти ідеї альтернативних можливостей розгляду спорів. І це пов'язано із слабкою розвиненістю звичаїв торгівельного обороту, зародковим станом формування підпри-